

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petlitvste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Za kaj se gre?

Celjska lista Domovina in Narodni List, ne-uradno in uradno glasilo Narodne stranke v Celju, sta polna hvale za počitniško društvo liberalnih dijakov „Prosveto.“ To društvo je v zadnjem času ustanovilo 17 knjižnic na Slovenskem Stajerju. Kako je to društvo? Na letošnjem obnem zboru v Ljubljani je vodstvo društva poročalo, da je bilo v preteklem letu zastopano po odposlancih na svetovnem sestanku „Svobodne misli“ v Pragi in na zborovanju spodnještajerskega liberalnega učiteljskega v Celju.

Ravnokar, dne 7. t. m., je imela Svobodna misel, katero pozdravljajo Prosvetaši, naraščaj naših liberalcev, po svojih odposlancih prvi zaupni sestanek slovenskih svobodomislecev v Ljubljani. Tukaj se je jasno govorilo o namenih Svobodne misli. Navajamo nekaj stavkov iz poročila o tem sestanku po Slovenskem Narodu z dne 11. sept. Citamo:

„Svobodomisleci priznavajo odkrito, jasno in odločno to, da ne verujejo v katoliško malikovanje, da so odločni protiklerikalci, protikatolični.“

„Svetovno združenje „Svobodne misli“ sestoji iz posameznih narodnih sekcij (odsekov), ki so v svojem delokrogu avtonomne (samostojne).“

„Pogoj za prigrisitev (za Svobodno misel) ni dosedaj še brezkonfesionalnost (brezverstvo), ki pa se zelo priporoča.“

„Protiklerikalno seme naj se seje na vse mogoče načine.“

„V ta namen se je sklical naš današnji sestanek, da se organizirajo v „Svobodni misli“ vsi oni resni delavci na protikatoliškem polju, ki so se že sami otrčeli verskih predsodkov in dogmovanja.“

„Odpraviti je treba šole, ki so v rokah kerkvenih organizacij.“

„Namesto knjig za veronauk bi imeli otroci knjižice s postavami.“

„Kdor se je že odrekel katoličanstvu, komur je na tem, da se propagira (razširja) protikatoliško gibanje ter se razširi „Svobodna Misel“ tudi pri nas, naj podpira protiklerikalno časopisje in knjige ter naj pristopa v vrsto svobodomislecev!“

Vključ vsemu temu so se liberalni dijaki Prosvetaši še letos v Ljubljani upali pritoževati, da se jim jemlje ugled pri ljudstvu, ako se jih imenuje brezverske. Lista Domovina in Narodni List sta po zadnjih volitvah vsaj že tako daleč postala korajžna, da se ne branita priimka protiklerikalni in svobodomiseln. Le Novi Slovenski Stajerc se je sramežljiv. Sorodno Prosveti je počitniško društvo Bodočnost.

Svobodomisleci vseh narodov, so med seboj zvezani pod enotnim vodstvom. Gotovo precej jasno so že govorili o svojem programu slovenski svobodomisleci v Ljubljani, toda vendar so se še potrudili za zmernost. Še bolj odkrito govorijo pri drugih narodih pripadniki Svobodne misli o svojem protiverskem programu.

Francoski svobodomislec Maurice Bartheleny poroča v listu „Pensee“ (to je list enak slovenski Svobodni Misli) o načrtih Svobodne misli tako-le:

„Veliko se je že storilo na Francoskem v prid Svobodni Misli, kakor je dovolj znano, a veliko se mora še storiti. Katoliška vojaška društva se morajo prepovedati in iz francoske zastave se mora odstraniti slika Srca Jezusovega. Uradnike se mora prisiliti, naj pošiljajo svoje otroke le v svobodne, posvetne (to je brezverske) šole, kamor ne sme stopiti katoliški duhoven in kjer se ne sliši „neumnih bajk“ o Bogu; iz vseh vojaških in civilnih uradov se mora vreči vse, kar je katoliškega. nobenemu katoliškemu duhovnu se ne sme dovoliti vstop v ječe in bolnišnice; vsi samostani se morajo brezobzirno zapreti, v kolikor se to dozda; še ni zgodilo; prisega na sodnjah se mora odpraviti. Na vseh francoskih tleh se morajo prepovedati procesije; duhovni ne smejo nositi talarja. Lurška votlira se mora zapreti in božjo pot v Lurd zabraniti. Katoliški prazniki, zlasti veliki petek, se ne smejo več obhajati. Vsi križi in kipi svetnikov ob

cestah in sploh zunaj se morajo odstraniti in uničiti; katoliška vseučilišča se morajo zapreti; vse umetnosti in dragocenosti, ki se nahajajo v cerkvah, se morajo shraniti v muzejih in cerkve se morajo izročiti občinam.“

To so moško odkrite besede! V njih so jasno povedani zadnji cilji Svobodne misli. Domovina, Narodni List, Novi Slovenski Stajerc jadrajajo za istimi vzori, jeden manj drugi bolj previdno. In društva Prosveta, Bodočnost, Zveza narodnih društev so najboljše priprava za Svobodno misel. Kolikor more v svoji duševni omejenosti, jim pomaga tudi liberalno učitelstvo. Toda omejeni vojakji so najboljši vojaki, ker slepo slede svojim voditeljem. Katoliško ljudstvo, pozor!

Slovensko kmečko ljudstvo! Uvažuj tudi ti surove napade spodnještajerskih nemškutarjev.

Zadnje nedeljo smo doživeli Slovenci v Ptuj nepopisljiva barabstva, surovosti in tolovajstva od strani poturčenih, ponemškutarenih barab, ki so se pripeljale nalašč za to, da napadajo na kruti način mirne Slovence, iz Gradca, Maribora in zloglasnega Celja. V teh mestih so posuroveli nemškutarji imeli v petek in soboto nalašč shode, na katerih so agitirali za vožnjo v Ptuj, dajali denar največjim propalicam človeške družbe, izdelali načrte in kovali sklepe, na kako surov, najpoderjši način bodo napadali slovenske goste v Ptuj.

V nedeljo si pač misli, če si opazoval te izgredke, da nisi med olikanimi ljudmi, temveč da si zašel med divjake, ljudozrce. Kaj takega je mogoče še pri nas v Avstriji sedaj v 20. stoletju?

Slovensko kmečko ljudstvo, Spodnjega Stajerja, ki nimaš prilike opazovati početja takih zločinov, zvedi tudi ti, kako so sprejemali tvoje sinove v Ptuj nemškurski mestjani, tisti mestjani, kateri sicer vedno v teh treh mestih lovijo vsakega okoliškega kmeta z najsladkejšimi besedami v svoje trgovine.

Ko so se pripeljali slovenski gostje na skupščino sv. Cirila in Metoda, jih niso hoteli pustiti nemškutarji v mesto. Policija je gledala vmes, kako so ti zločinci metali na Slovence jajca, črnilo, kako so jih pretepali s palicami, drogi, itd. Če se je kateri izmed Slovencev pritožil pri bližnjem policaju, so ga aretirali in ga odgnali v ječo. Tako pravice so dobili od oblasti Slovenci, kateri so prišli popolnoma mirno in niso slutili najmanjših izgredov. Slovenske dijake so težko ranili, jih opljuvali, oklepali v verige. Našega pristaša, vrlega, poštenega kmeta in posestnika Brenčiča so na najzlobnejši način za to, ker je zahteval varstva za osebo, oklenili in ga gnali v zapor. Sveta jeza mora človeka popasti, če premišluje te nečuvne dogodke. Ne dajo se popisati razni napadi, ravnanja so ti divjaki kot živine. V Narodnem domu so že na predvečer pobili vsa okna. Od predvečera so čakali na vsaki vlak in napadli vsakega Slovence, ki je prišel z vlakom. Celo roparstvo se je dogodilo. Ko so peljali nekega uglednega moža v zapor, so ga preiskali in izpustili. Ko pride iz gnječe razgrajajočih barab, zapazi, da mu je ukradena lepa svota denarja.

Ne bodemo več opisovali teh gnjusnih dogodkov. Sram nas je celo, da je tako početje sploh še mogoče. Slovensko kmečko ljudstvo, samo primerjaj to tolovajstvo, te napade z drugimi pojava iz svojega vsakdanjega življenja! Tu so naravnost nemškutarske barabe z namenom prežile na Slovence, jih pretepevale itd.; za to ne bode nobene kazni, dasi je bilo početje premišljeno, ki je tem bolj kaznjivo. Gledali so vse to še policaji! Če se pa slovenski kmečki fantje napijejo in stepejo, kar mi gotovo ne odobravamo in imenujemo tudi surovost, so zaprti včasih 7 ali še več mesecev. Katero ravnanje pa je bolj kaznjivo? Odgovor hočemo mi od merodajnih strani!

Početje nemškutarskih barab v Ptuj, ki so se zbirale iz mest Gradca, Maribora in Celja, je in ostane podivjanost, surovost, zločin. Nemški li-

sti bodo imenovali to delo kulturno delo! — Slava jim!

Politični ogled.

— Proti liberalnemu učitelstvu so začeli na Goriškem prav odločen boj, posebno med odraslo mladino. Na mladeniškem tečaju dne 8. t. m. v Mirnu se je sprejela naslednja resolucija: „Mladenci, mladenke in moške iz cele Goriške, zbrani na stotine na mladeniškem tečaju v Mirnu pri Gorici, protestirajo proti sklepom in resolucijam svobodomiselnega učiteljskega v Gorici, ki se je ondi postavilo očito nasproti idealom krščanske in ljudske vzgoje, protestirajo pa ogorčeno tudi proti šolskim oblastem, ki, mesto da bi bile nepristranske, zastavljajo krščansko mislečo učitelstvo za svobodomiselnim. Mladenški shod izjavlja, da bo vsak posameznik v mladeniški organizaciji, kar je v njegovih močeh, delal na to, da onemogoči z bojem z vsemi sredstvi, ki so za to na razpolago, delovanje protikrščanskega učiteljskega v šoli in izvan šole.“ Navdušenja in gromovitega pritrdjevanja, s katerim je bila ta resolucija soglasno sprejeta, ni mogoče opisati!

— Hrvatska. Listi poročajo, da ima sabor že naslednika banu Rauchu, in sicer v nekem politiku izven strank, ki mu je pa hrvaško-srbska koalicija naklonjena. Poslanec Stjepan Radič priporoča v slučaju, da bi sabor do 1. oktobra še ni bil sklican, naj se pošlje k Njegovemu Veličanstvu odposlanstvo, ki bo prosilo, naj se sabor takoj skliče. Če bi vladar odposlanstva ne sprejel, ali prošnje ne uslišal, naj izda vse stranke skupen proglas narodu, da je prenehala med kraljestvima Hrvatsko in Ogrsko vsaka ustavna zveza in da bo smatral hrvatski sabor kraljevino hrvaško kot samostojno in neodvisno deželo v okviru monarhije in njenih skupnih zadev.

Mala politična naznanila.

Dne 10. septembra: Iz Sarajeva dohajajo poročila, da vpokličeja pod orožje rezerviste zadnjih dveh let. — Uradni brzojav poroča, da postane češki deželni maršal princ Ferdinand Lobkovic, njegov namestnik pa dr. Karol Urban. — Listi poročajo, da nameravajo v delegacijskem zasedanju predlagati Slovenci, Čehi in socialdemokrati, naj se podeli Bosni in Hercegovini parlament. — Med bukovinskimi kmeti je začelo jako nevarno vreti in je nevarnost, da izbruhnejo kmečki upori.

Dne 11. septembra: V vojniških krogih se govori, da se bo cesar pri vojaških vajah v Vesprimu od armade poslovil, ker vsled svoje visoke starosti ni več kos težavam. Iz tega se sklepa, da se cesar namerava odpovedati prestolu. — Včeraj dopoldne se je vršil v Budimpešti skupni ministrski svet. Razpravljalo se je pred vsem o najnovejšem gibanju za ustavo v Bosni. — Maročani so v boju dne 7. t. m. izgubili nad 1500 mrtvih in ranjencev. — Perzijski vojni minister zbira vojake in je obkolil šahovo taboršče s topovi, ker se boje novih nemirov. — Prejšnji danski justični minister Alberti je poveril tekom 14 let 10–12 milijonov kron.

Dne 12. septembra: Ministra Aehrenthala in bana Raucha je sprejel včeraj cesar v avdijenci. — Bolgarski knez pride dne 23. t. m. s svojo soprogo v Budimpešto. — „Hrvatstvo“ javlja, da bo odslej hrvaška katoliška stranka samostojno nastopala. — Evharistični shod, ki se vrši ravno kar v Londonu, je izrazil sv. očetu, ntomajano udanost ter je prejel od kardinala Vanutellija papežev blagoslov. — Dne 9. t. m. je došla iz Belgrade na Dunaj prva pošiljatev mesa v štirih železniških vozovih z zaklanimi prašiči. Meso se je hitro prodalo. — Hrvatski sabor namerava vlada kmalu sklicati, da reši proračun. — Sah je ob rojstvu svojega sina pomilostil skoro vse politične zločince s pogojem, da zapuste Perzijo.

Dne 13. septembra: Cesar je zaprisegel 11. t. m. dopoldne v Budimpešti novo imeno-

vane tajne svetnike, med njimi barona Raucha ter jih potem zasilal v avdijenci. — Nemški župani in poslanci z južnega Češkega imajo dne 28. t. m. skupno posvetovalje, kako ustaviti češko prodiranje. — V Pragi se vrši po trgovinskem ministristvu sklicana konferenca tajnikov trgovinskih zbornic in obrtnih poročevalcev deželnih vlad. — Novi italijanski dunajski poslanik postane menda knez Frasso Dentice, dunajskega italijanskega poslanika vojvoda Avarno premeste v Berlin. — Zunanji minister Aehrenthal in ruski zunanji minister Izvolski se snideta na moravskem gradu peteburškega avstro-ogrškega poslanika. — Maroški sultan Abdul Aziz je pozvan, naj pride takoj v Tanger, sicer bo nekdo drugi proglašen za sultana.

Dne 14. septembra: V Budimpešti se je otvoril 8. katoliški shod. — Na Dunaju se je danes posvetoval srbski zunanji minister dr. Milovanović z baronom Aehrenthalom. — Ogrski državni zbor bo pričel zborovati dne 22. septembra. Meseca oktobra se vložijo volilna prenosova. — V Tebrisu v Perziji se je vršil dne 12. t. m. krvav boj med revolucionarji in Maku-jezdec, ki so došli s 6 topovi. — Danski ministrski predsednik Christensen je podal kralju ostavko.

Dne 15. septembra: V Vesprimu na Ogrskem so okrašene vse hiše z zastavami, da cesarja dostojno sprejmejo. Večina generalov je že došla v Vesprim. — V Turčiji je radi slabe letine lakota. — Španski poslanik je odpotoval v Tanger z naročilom, naj se pripozna Malej Hafida.

Razne novice.

* **Iz sodne službe.** Sodnim kancelistom v Sevnici je imenovan g. Martin Pen, v Marenbergu g. Ivan Vuk.

* **Iz pošte.** Poštni asistent, Anton Paul je premeščen na lastno prošnjo iz Zidanega mosta v Celje.

* **Papežev jubilej** obhaja lavantinska škofija prihodnjo nedeljo dne 20. septembra. Na predvečer se bo po vseh cerkvah zvonilo z vsemi zvonovi. Drugi dan bo slovesna služba božja s "Te Deum".

* **Krščansko slovensko učiteljstvo** je zborovalo v nedeljo v Bohinju. Vključeno žuganju liberalnega učiteljstva in Slov. Naroda je bila udeležba povoljna.

* **Odlikovanje.** Gospod Norbert Zanier v Št. Pavlu pri Preboldu, ki ima v Bučah in v Viršanju vzorno urejene in novo zasajene vinograde, se je udeležil poskušnje vin na Dunaju, kjer je bil njegov rizling priznan za prvega. Na podlagi tega je bil g. Zanier povabljen, naj razstavi svoja vina na mednarodni razstavi v Karlovih varih na Češkem in tam mu je razsodišče prisodilo častno diplomu za častno znamenje in veliko zlato svetinjo.

* **S. K. S. Z.** je v preteklem mesecu spet kaj lepbo napredovala. Svojo skrb je pred vsem posvetila izobrazbi ljudstva, posebno mladine. Priredila je, v to svrhu mladeniške shode pri Sv. Roku, v Smarju, na Vidmu in Nazarih. Dne 9. avgusta se je vršil dekliški shod na Sladki gori ob udeležbi nad 1500 deklet, kateremu je sledil dne 8. septembra drugi, pri Sv. Križu pri Slatini, ki je bil skoro enako dobro obiskan. Ustanovila je v preteklem mesecu dve novi društvi: 15. avgusta, v Leitersbergu pri Mariboru in 30. septembra v Dramljah. V Mariboru je, otvorila ljudsko knjižnico, katere se ljudje pridno poslužujejo. Za centralno knjižnico je naročila vsa, Spillmanova dela po dva izvoda, ter je sedaj zopet naročila večje število knjig leposlovne in poučne vsebine, ki jih bo deloma ali porabila za centralno knjižnico, ali pa izposodila knjig potrebnim članicam na doželo.

* **Vseavstrijska katoliška organizacija.** Krščanska organizacija v Avstriji vsebuje razne skupine, ki so razdeljene po narodnostih in deželah in ki jim je v svojem krogu zajamčena samostojnost. V obrambo skupnih interesov in teženj je ustvarjena nekaka zveza v osrednjem katoliškem odboru za Avstrijo s sedežem na Dunaju. Dne 7. sept. je ta odbor imel svoje zborovanje v Marijinem Celju. Prišli so z večine zastopniki vseh škofijskih organizacij. Spodnje Stajersko je zastopal prof. dr. Jos. Hohnjec. Iz poročila, ki ga je podal, so odboru člani, z radostjo in ob enem z velikim priznanjem spoznali, da Slovenci v marsikaterem oziru prednjačimo drugim narodnostim, osobito z nepolitično organizacijo po izobraževalnih, društvenih, mladinskih zvezah itd. Marsikateri izmed navzočih zastopnikov si je pozneje izprosil navodil za to organizacijsko, panogo. Ko je dunajski poslanec Kunšhak stavil predlog, naj bi se tekom prihodnjega leta na Dunaju priredil socialni kurz ali šola za organizatorje, je dr. Hohnjec izrazil upanje, da bodo tudi nemške narodnosti v tej šoli dobile prostor; ob enem pa je pozornost delegatov obrnil tudi na poljudne socialne kurze in njih velik pomen med drugim dokazal z uspehi, ki jih je v tem oziru imela S. K. S. Z. na Stajerskem. Zastopniški zbor je nadalje sklenil, da se drugo leto priredi splošni avstrijski, katoliški shod na Dunaju v prvi polovici meseca septembra. Da bo naše pomočilo kolikor toliko popolno, se pripominjamo, da so

zastopniki imeli priliko prisostovati prelepi cerkveni slovesnosti kronanja marijacejske Matere, božje in božjega Deteta s kronama, ki ju je poslal in blagoslovil sv. Oče Pij X. Po končanih, cerkvenih obredih so se poklonili papeževemu zastopniku, dunajskemu nunciju knezu Granito di Belmonte.

* **Koledar slovenskega katoliškega narodnega dijaštva** izide prihodnji teden. Ker bo njegova vsebina zelo zanimiva in aktualna, opozarjamo nanj že zdaj vse dijake somišljenike in gospode prijatelje. Cena mu bo 80 vin.

* **Knjižnica S. K. S. Z.** je zopet nakupila te dni za okoli 500 K novih knjig ter je sedaj gotovo s knjigami najboljšo založena knjižnica na Spodnjem Stajerskem.

* **Slov. kat. akad. tehn. društvo „Zarja“** v Gradcu naznanja št. abiturientom, ki žele vstopiti v društvo, da daje glede studij nagraški univerzi in glede življenja v Gradcu rade volje informacije društveni tajnik, Pavel Rupnik, stud. iur. v Št. Vidu nad Ljubljano.

* **Slavnost narodnih noš** v Ljubljani je uspešna kakor malokatera veselica doslej. Veliki prostori hotela Uniona so bili natlačeno polni slovenskega ljudstva, ki se je divilo krasni narodni noši in ubranemu petju. Tudi iz Stajerskega se je udeležilo lepo število rodoljubov te slavnosti.

* **Zlata mladina.** Za mladeniškim gibanjem na Stajerskem je prišel prvi mladeniški shod v Mirnu na Goriškem. In sedaj napovedujejo kranjski listi, da je tudi med kranjskimi mladeniči zavrel nov duh. Mladina se probuja in želi svojih shodov. Prvi mladeniški shod na Kranjskem se vrši dne 27. t. m. v prijazni Cerknici. Pozdrave!

* **Dan goriške mladine.** Veliko število mladine je videla Goriška dne 8. t. m. zbranega pri resnem delu za lastno in narodno prosveto. Goriška je imela svoj prvi mladeniški shod. Govorili so na njem Podlesnik o tekovalbi, dr. Breclj o vzgojslovju, dr. Dermastia o delu med ljudstvom in Terseglav o kulturnem boju. Dr. Dermastia živo optuje gnjilobo liberalnega izobraženstva. Navzoči burno pritrujejo. Označuje kot enega najvažnejših faktorjev v narodovem probujenju gospodarsko samostojnost zlasti od liberalnega oduševstva. Mladeniška organizacija naj vzgoji treznih in varnih, mož-gospodarjev, liberalci pa naj na plesih, ki jih za svojo mladež prirejajo, zaplešejo šu tisto malo pamet, kar jo še imajo. Pozivljajo navdušeno mladino, naj v obrambo verskih in narodnih načel stoji kot armada, kot nepremagljiva trdnjava. (Vilharo odobranje.)

* **Vse za narod!** To geslo slovenskih liberalcev čudno osvetljuje naslednji dogodek iz Istre. Za 3. septembra so sklicali slovenski naprednjaki shod zaupnikov v Dekane, radi kandidatov za deželnozborske volitve. In koga so povabili na shod? Tamošnji narodni duhovniki niso dobili vabil. Obveščen pa je bil o shodu lahonski župan. Gre se za liberalizem, in tukaj se neha narodnost. Saj vidimo tudi na Stajerskem, da mnogo niti veže naše liberalce in nemškutarje!

* **Zasluzne može slave** po čudnem načinu primorski slovenski liberalci. Ljeto je preteklo sto let, odkar se je rodil na Vrdehi slovenski pisatelj Josip Godina. Vrdečani so sklenili slaviti stoletnico. Predlagala se je maša zadušnica, a večina odbora je sklenila prirediti na čast pokojnemu rodoljubi — ples. Toda najlepše se pride. Pokojnemu pisatelju v čast so odkrili spominsko ploščo, ampak ne na rojstni hiši, ker je ta uboga in v skritem kraju, ampak ploščo so vzdali na neko drugo hišo in na njo vklesali lažnjivi napis, da se je v tej hiši rodil slavjenec. To pa je bilo Vrdečanom, posebno sorodnikom slavljence vendarle preveč. Zato je neka deklica, sorodnica pokojnega Godine, ko je končal slavnostni govornik, pred vsem zbranim občinstvom rekla: „Gostje Slovani, vi vsi ste goljufani. Hiša, na katero je vžidana plošča, ni res rojstna hiša pokojnega Godina!“

* **Dr. Kukovec,** med drugimi posli tudi šefredakter hujskajočega Narodnega Lista, je na časnikarskem shodu v Ljubljani slavil ljubljanske liberalce ter videl rešitev slovanskega naroda v tem, da se naslanja na liberalne struje. Doma pred kmeti pa naši liberalci nočejo biti ne liberalci, ne naprednjaki. (Taki neodkriti politiki mora narediti naše ljudstvo kmalu konej!)

* **Zvezo liberalnih učiteljev,** ki je zborovala v Gorici, je pozdravila tudi celjska liberalna stranka ter s tem na novo dokazala, da je liberalno-učiteljska stranka, ki podpira tudi njih boj proti veri in cerkvi!

* **Liberalni učitelji** so se na svojem shodu v Gorici posebno navduševali za — povišanje! svojih plač. Pri prihodnjih deželnozborskih volitvah bo glavna naloga liberalnega učiteljstva, da spravi take može v deželni zbor, ki jim bodo plačali povišali. Liberalni učitelji se bodo po shodih navduševali za ljudske koristi, mislili in delali pa za svoje!

* **Nemška Südmarka** se mogočno razvija ter postaja za Slovence vedno večja nevarnost. Na občnem zboru Südmarke v Beljaku se je sklenilo, da bo dala vsako leto 150.000 K in štiri klobičke obrambnega koleža za naseljevanje nemških rodo-

vin med nemškimi južnimi narodi. Od tega denarja se sme 50.000 K uporabiti za podporo nemških obrtnikov na Slovenskem Stajerju. Südmarka je najhujša sovražnica slovenskega kmeta, kojega posestva nakupuje za nemške priseljence. Odpor proti Südmarki se naj javlja v tem, da krepko podpiramo obrambno delo S. K. S. Z. v Mariboru. Naj ne bo družbe in prilike, da bi se ne nabiralo za našo S. K. S. Z.

* **Češki kmetje.** Na češkem katoliškem shodu v Pragi se je ustanovila Zveza čeških katoliških poljedelcev, ki se bo razpredla po vseh čeških deželah.

* **Češka mladina.** Na češkem katoliškem shodu v Pragi se je ustanovila organizacija mladine po deželi in organizacija mestne mladine. Češka je večinoma industrijska dežela in drugačne so razmere v mestih, drugačne na deželi.

* **Grd boj** so začeli liberalci proti delovanju S. K. S. Z. za obmejne Slovence. Njihovo orožje je laž. Nikdar se od naše strani s takim ostudnim sredstvom ni delovalo proti liberalni obrambni družbi sv. Cirila in Metoda! Nasprotno, naši kmetje so celo zadnje nedeljo branili z nevarnostjo za življenje svoje liberalne brate pred nemškimi napadi! Domovina v zahvalo za to laž, da dobiva neka klerikalna glava iz zaklada za obmejne Slovence po 20 K za svojo agitacijo v prid S. K. Z. Urednika Furlanija in Lesničarja javno pozivamo, da popravita laž svojega lista! Tako orožje celo liberalcem ne sme biti dovoljeno!

* **Proti sramotilec!** „Domovina“ v narodnem strankarstvu že davno nadkriljuje „Narodni List“ in najbrž namerava za besnostjo, s katero napada duhovščino, pokazati, da je sposobna razviti se v dnevno glasilo Narodne stranke. Prepričani smo, da se naši somišljeniki za „Domovine“ nesramnosti zmenijo toliko, kolikor se pošten človek pobriga za beskanje hripavega kužka ali za zmrtjanje pouličnega fantalina. Napadanci naj smatrajo pod svojo častjo, da bi se branili proti ljudem, ki so se celo vrsto let živili od duhovniškega denarja, zdaj pa nimajo višjega narodnega in prosvetnega cilja, kot da blatijo in sramotijo duhovščino. Pozabiti pa ne smemo in tudi nikdar ne bomo, da so sodgovorni za nesramno in hudobno pisavo tega lista tisti gospodje, ki tvorijo izdajajoči konzorcij, in ti so: advokat Sernec, advokat Vrečko in odkritosrčni nadstrankar Jošt. Naši somišljeniki, bodisi med razumnštvom bodisi iz kmečkega stanu, naj si dobro zapomnijo ta-le imena!

Za S. K. S. Z. daroval gospod M. Napast 1 K; Muršič Franc, 2 K za napade v Stajercu in Marburgerci.

Za S. K. Z. je daroval g. Fr. Tanjšek v Vogričevcih 2 K.

Knjižnica S. K. S. Z. se nahaja v Koroški cesti št. 5 I. nadstropje. Odprta je med tednom do 7. ure zvečer, v nedeljah in praznikih od 10.—11. ure dopoldne.

Mariborski okraj.

m **Izobraževalno društvo Leitersberg-Karčovina** je začelo delovati in vabi vse posestnike, viničarje, delavce in obrtnike teh dveh občin, da pristopijo k društvu, ki ima svoj sobo v viničarji hotela Alwies. Vsak član dobi vsako nedeljo po eden list na dom in si lahko izposodi knjige za čitanje ob nedeljah od 9. ure naprej do 12. Za člane se bodo pričela čez mesec dni raznovrstna predavanja o raznih stanovskih vprašanjih, gospodarskih in poučnih rečeh. Nikdo naj ne zamudi priti ob nedeljah v društvo! Pristopajte pridno vsi brez razlike stanu v društvu! Dobitek bodete imeli le sami! Društvo vam bo nudilo raznovrstnega pouka in zabave. Več bode udov, tem lažje bode deloval odbor za inje! Na svidenja torej vsako nedeljo v viničarji hotela Alwies!

m **Dijaška kuhinja** v Mariboru. Letošnji občni zbor z običajnim vspešnim ima društvo „Dijaška kuhinja v Mariboru“ prihodnji četrtek, dne 24. t. m. ob 5. uri popoldne v obednici tukajšnjega bogoslovja. Vsi udje se prijazno vabijo, da se zborovanju udeležijo, s pripombo, da se posebna vabila ne bodo razpošiljala. — Odbor.

m **Maribor.** Kakor se nam z verodostojne strani poroča, udeležil se je napadov na Slovence v Ptuj tudi nek pisar tukajšnjega vinotrčca Pirmerja. Beležimo to vest, da spozna naša ljudstvo, kje naj išče svoje prijatelje.

m **Maribor.** Dne 5. t. m. je potnik iz Kranjske prošil na mariborskem kolodvoru za vozni list v Hoče. Ker nemškega imena res ni vedel, je moral oditi od prvega okenea brez listka in se le pri drugem se mu je posrečilo. Kaj pa, ko bi drugo ne bilo odprto? Kljub temu le še izgovarjajte ime na slovenskih krajih po slovensko!

m **Roparski napad.** Brezposelna Marija Pulko se je sešla dne 10. t. m. v žganjarni v tržaski cesti 9 z dvema možema, ki sta jo povabila, naj gre z njima na Pobrežje. Ko so šli skozi Strašunov gozd, zgrabi naenkrat eden teh možakarjev Marijo Pulko, kloni pa ji vzame žepni robec, v katerem je bilo 14 kron. Roparja je mariborska policija poiskala in zgrala.